

کلاهی که رضاشاه بر سر مردم گذاشت

۱۴ خرداد ۱۴۰۱ ساعت ۱۶:۱۹

در تابستان ۱۳۱۴ شاه دستور داد که همه مردان باید کلاه لگنی یا شاپو به سر بگذارند که کلاهی کاملاً اروپایی بود و تا آن زمان جز عده کمی کسی آن را ندیده بود. این باعث بیزاری و واکنش ناگهانی شد و تظاهرات غیرخشن مردم مشهد با خشونت و خونریزی سرکوب گردید.

یکی از نموده‌های ساخت استبدادی حکومت پهلوی اول را می‌توان در سیاست‌های اجباری و ناگهانی رضاشاه مشاهده کرد که طی آن بسیاری از افراد مجبور بودند کارهایی را که سنخیتی با فرهنگ عمومی آنها نداشت و برگرفته از فرهنگ غرب بود انجام دهند. یکی از این سیاست‌ها، سیاست تغییر پوشش لباس مردم و اجبار آنان به استفاده از کلاه بود که با خشونت وسیع انجام گرفت: «ناگهان در تابستان ۱۳۱۴ شاه دستور داد که همه مردان باید کلاه لگنی یا شاپو به سر بگذارند که کلاهی کاملاً اروپایی بود و تا آن زمان جز عده کمی کسی آن را ندیده بود. این باعث بیزاری و واکنش ناگهانی شد و تظاهرات غیرخشن مردم مشهد با خشونت و خونریزی سرکوب گردید و در پی آن اسدی متولی حرم امام رضا - مقام تولیتی که اختیار اعطای آن با شاه بود اعدام شد. پسرانش با دخترهای فروغی و امیر شوکت‌الملک علم ازدواج کرده بودند و میانجیگری فروغی برای نجات جان او به برکناری و مغضوب شدن خودش انجامید. این نمونه‌ای است از تفاوت مهم میان استبداد و دیکتاتوری و حتی خودکامگی با حکومت دلخواهانه و خودسرانه. زیرا به دشواری می‌توان تصور کرد که حتی افرادی مانند هیتلر یا استالین ناگهان به همه مردان دستور بدهند از فردا باید کلاه سیلندر (چه رسد به کلاه لگنی چینی) به سر بگذارند.»

منبع: استفانی کرونین، رضا شاه و شکل‌گیری ایران نوین، ترجمه مرتضی ثاقب‌فر، تهران، انتشارات جامی، ۱۳۸۲، ص ۵۳

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48755/گذاشت-مردم-سر-رضاشاه-کلاه>